

Vejledning til undervisere

Fyrværkeriundervisning

0.-3. klasse

Fyrværkeri er til stor glæde for mange mennesker i forbindelse med nytåret. Men hvert eneste år bliver glæde vendt til en ubehagelig oplevelse for nogen. Derfor skal alle kende de fem fyrværkeriråd. Og børn skal lære, fra de er små, hvordan man skal håndtere fyrværkeri.

Gennem mange år har vi i Sikkerhedsstyrelsen stillet gratis undervisningsmateriale til rådighed. Dette materiale er fortsat tilgængeligt, men nu er der også materiale, der enten egner sig til en temadag eller til en enkelt undervisningstime. Det er udformet i powerpoint med fakta, video og opgaver til eleverne, og materialet kan bruges både af lærere og pædagoger i et bredt udvalg af fag. Til de undervisere som ikke kan bruge powerpoint, har vi sat en webside op med slides. Denne side finder I her: <https://www.sik.dk/fyrvaerkerisikkerhed-skolen>

Undervisningsmaterialet tager udgangspunkt i de fem vigtige fyrværkeriråd. Efter hvert fyrværkeriråd er der spørgsmål til eleverne samt en tegneopgave til hvert af de fem råd.

Materialet, som kan gennemgås på en lektion, er mere eller mindre selvforklarende, men her følger en vejledning i det, der evt. kan opstå tvivl om. Desuden er der uddybende svar på de faktaspørgsmål, eleverne bliver stillet i materialet.

I finder materialet her:
<https://www.sik.dk/fyrvaerkerisikkerhed-skolen>

RÅD NUMMER 1:

Husk beskyttelsesbriller

Svar til spørgsmål: **Hvornår skal I tage beskyttelsesbriller på?**
I skal altid have beskyttelsesbriller på, når der bliver fyret fyrværkeri af. Både når I ser på fyrværkeriet, og når I selv er med til at fyre af. Det er en god idé at have brillerne på, så snart I går udenfor nytårsaften.

Skal I have briller på, hvis I bare kigger på fyrværkeriet?

JA! I skal altid have beskyttelsesbriller på, når der bliver fyret fyrværkeri af. Det er vigtigt for at beskytte jeres øjne. Øjnene kan både blive skadet af fyrværkeri, som I selv er med til at affyre og af fyrværkeri, som andre affyrer, mens I kigger på det.

RÅD NUMMER 2:

Brug kun lovligt fyrværkeri

På fyrværkeriet eller i den brugsvejledning, der følger med, skal der altid stå, hvordan det skal bruges. Hvis man ikke selv kan læse, kan man få en voksen til at læse det for sig.

Svar til spørgsmål: **Ved I, hvad lovligt fyrværkeri er?**
Lovligt fyrværkeri er fyrværkeri, der er produceret efter reglerne og kan anvendes sikkert. Fyrværkeri skal være CE-mærket, ellers er det ikke lovligt i Danmark. En producent må kun CE-mærke det enkelte stykke fyrværkeri, hvis producenten har fået det testet og har sikret sig, at det lever op til reglerne.

Må man selv lave fyrværkeri?

Nej! Man må ikke selv lave fyrværkeri, og man må heller ikke lave om på fyrværkeri, man har købt.

Hvorfor er noget fyrværkeri ulovligt?

Det er ulovligt, fordi det ikke overholder reglerne, så fx en raket ikke er sikker, når den skydes af. Og når fyrværkeriet ikke overholder reglerne, ved man ikke, hvordan det skal bruges eller reagerer, og der er en risiko for, at det kan være farligt.

RÅD NUMMER 3:

Hold aldrig tændt fyrværkeri i hånden

Svar til spørgsmål: **Hvad kan der ske, hvis I holder tændt fyrværkeri i hånden?**
Hvis fyrværkeriet eksploderer, kan I få brandsår eller få sprængt fingrene eller hele hånden af.

Er der noget fyrværkeri, I godt må holde i hånden?

Ja, I må fx gerne holde en stjerneaster i hånden. I skal bare vide, at gnisterne kan være varme. Det står altid på fyrværkeriet, hvis I gerne må holde det i hånden. Hvis I er i tvivl, så spørg en voksen.

Hvad skal I gøre, hvis I brænder jer på fyrværkeri?

Hvis I brænder jer – eller hvis nogen af jeres venner brænder sig – skal I altid skynde jer at sige det til en voksen. Hvis I har brændt jer meget, skal I måske en tur på hospitalet. Og I skal under alle omstændigheder have det sted, I har brændt jer, under koldt vand.

RÅD NUMMER 4:

Hold afstand

Svar til spørgsmål:**Hvor mange skridt skal I gå væk fra en tændt raket?**

Det står altid på fyrværkeriet eller i den brugsvejledning, der følger med, hvor langt væk man skal være. Hvis der er tale om børnefyrværkeri (købt specielt til børn) er der en sikkerhedsafstand på 1 meter, mens de fleste raketter og batterier kræver, at man går 8 meter væk. Det svarer til mellem 16 og 24 børneskridt.

Lav en øvelse, hvor I skridter 8 meter af.**Hvad kan der ske, hvis I ikke kommer langt nok væk, når fyrværkeriet er tændt?**

Hvis ikke I kommer langt nok væk fra det tændte fyrværkeri, kan I blive ramt af gnister eller af flyvende fyrværkeri. I værste fald kan fyrværkeriet eksplodere i hovedet på jer.

RÅD NUMMER 5:

Gå aldrig tilbage til en fuser

Svar til spørgsmål:**Ved I, hvad en fuser er?**

En fuser er fyrværkeri, der ikke bliver affyret, selv om det er blevet tændt. Det kan skyldes en fejl i produktionen.

Hvad skal I gøre, hvis I finder fyrværkeri, der ligger udenfor?

Gå ikke hen til det! Der kan være gløder indeni, som pludselig får fyrværkeriet til at eksplodere. Få i stedet en voksen til at fjerne resterne af fyrværkeriet, når det bliver lyst.

Lav en øvelse, hvor I taler om, hvad der kan blive svært at foretage sig, hvis man mister fingrene eller synet i en fyrværkeriulykke.